

(1) Rav Pam

a) At the end of *Parshas Beraishis*, the Torah notes the birth of a son to Lemech. He was prophetically named Noach with the hope and prayer that *this one will bring us rest from our work and from the toil of our hands, from the earth which Hashem has cursed* (5:9). Rashi explains that since the time of Adam's sin there had been a terrible curse on the earth that when a person planted wheat, thorns and thistles grew. In Noach's time, this millennium-long curse began to abate.

b) Additionally, Noach was a great inventor who created the first basic tools to ease the backbreaking labor of farm-work. According to the *Midrash Tanchuma* (11) he invented the plow to seed the earth, the scythe to cut wheat and the ax to fell trees. As amazing as it may seem, until then, all such work was done by hand! Imagine the agony and frustration of plowing a field with one's fingers! Or harvesting a meadow of wheat one stalk at a time, or the almost impossible task of knocking down trees without an ax! These basic tools were absolutely revolutionary in the times of Noach, and brought about a radical improvement in the task of earning one's daily bread.

c) People noticed that they had free time at the completion of their farming chores and the land was producing a bounty as well. Now there was time to do something else besides the endless drudgery of trying to wrest away "*ah shtikel broit*" from the unyielding earth. How would the surplus time be utilized? Would mankind use it to contemplate spiritual matters? To study or to read to improve and elevate their lives?

d) The sad answer to this question is no. The earth became corrupt before Hashem and was filled with robbery (6:9). Crime and violence became rampant. Society degenerated at a shocking pace and the worst forms of immorality took hold. There was an epidemic of absolute wickedness that the world had not seen in the more than fifteen centuries of its existence. Although Hashem patiently gave mankind a chance to do *teshuva*, (Noach spent 120 years building an ark as a warning of what was coming,) nothing changed and mankind was deluged and wiped out in the Great Flood.

e) The *mishnah* in *Kesubos* (59b) delineates the different household responsibilities that a wife has. But if the husband is wealthy and gives her domestic help to get these chores done, she doesn't have to do them herself. Yet, even if he gives her a hundred servants, she is still required to do certain tasks herself. The reason for this is that boredom brings on mental instability and a desire for immorality. When a person has nothing with what to fill his time, he gets into trouble...

f) The Talmud *Sanhedrin* (108b) says, "The generation of the Great Flood came to haughtiness because of the success that Hashem gave them." The easier Hashem made their lives, the more wicked they became. They now had time to be jealous of their neighbors' success. This brought about feelings of resentment

and hatred of their richer neighbors, bringing robbery, murder and immorality in its wake, and the eventual destruction of the world.

Many people describe our generation as a "Dor HaMabul," equivalent to the generation of the Great Flood. But saying that is an insult to the *Dor HaMabul* because their sins pale in comparison to the rampant immorality of our times. It is important to note, however, that the underlying causes of twentieth century's steep decline in decency and ethical conduct are very similar to those of the *Dor HaMabul*.

(2)

ב

הן יכול מתקלט לוחות לנוטל,
טסוכן ע"י קעדר מעוכות פולין בוגה לחט, מעליו לחות לקלקל
ויטבוי פולין חסר יקיו קולני גט מלט טבוחה צורה טמה,
וזטלא מיהה לדעט ולידי עכילה ח"ז וע"כ כתוב בטור
פ' נאר ביהלומט פלקטום קבישיט וויל, ועטיטס למ מקומי ולט
אמפטמי פטמלו וטטיטס למוקס מל פולין בוגה, וכפי ע"ז
דוחוקמי המה סמלוטם, ומפקמי הלו סדייס, כטניאו צפפי
ובקיטוון (ך' ל"ז) וסמלוטם סייע סכליטס שטטולס דלטט זסס,
ומטפטיים הלו סדייס סיולוסמן סאלטום, ואטלא טורס אטאל
בגדי גאנטיטס ווילן עכורה נטסס פולטס גט וטס הלו גטו
אלרנות גן סדרקיס למלהם, וו"כ יק סכטס מלמהם ה' ע"כ
חתטטקו צתלמוד טאן סטס סמלוטיס וטטיס סוליטיס מסס, וכטס
טסי נטוחס מן קאמלהם ומצעו טל פולין בוגה כטה צו"ז טליו
לטיט טוות פולין יליך אנטיכי פאיה לאטיטים גט, וטטמייד ליל קהלהאיט
אלט טורס ומוסל טיטטו לפאי סולנטיס כפי מילקס גאלטום וטנדו
ויטטיס טויס וטמונא צ'ו, ומה מולטרא קאיליך לידען בקטון
מנעיו חטפיו כהריי גל טס יוקטן קליליטס טוכא צ' לסטיק
גטמו פולין, מטס נטס וויסט להאנט מ"י לאטיס קטוטרטיס

(3)

ש (א) אטיק ? גה
ג: ג

וירא אליהם את הארץ והנה נשוחה כי / הקודמים אינם מניהים אותו לשוב כי הם השירשו בגנוו טבע שנייה להרע. וכמו כן הוא פועל במעשיו בכל העולם התהתקן בכלל, ולא מכע-am אם חטא בפרהisa הרוי ודאי דגורם לאחרים הרואים שלמדו ממנו. אלא אפילו אם חטא בציינא בין לעצמו מ"מ ע"י המשכו אחר אייז תאה הו מגביר כחה של התאה הלו עד שמשריש זה בטבע של כל הבוראים ובהעולם להיזהו טבעם ונמשך לה יותר מה מה שהיה מוקדם. כי כן יסד מלכו של עלם בהטבעו טבע לכל ביהיות הדאות טבעם נשתנה ונמשך אחר מעשה האדם והרגלו. וכי רוב עשיית האדם כן ישתנה טבע של כולם אם מעט ואם הרבה. ולא לבד בבריות החיים אלא גם בדוממים נעשה טבע חדש הנורומים להשוכן בחוכם להיות להם נתיה לה. כמו שאמר הכתוב (ירמיה ב, ז) וחטאו וחתטאו את הארץ ר"ע ע"י מעשיהם טמאו לגוף הארץ כי טבע המידנות חולקים ג"כ וכמו שאמרו בגמרה (קחישן טט, ט) עשרה קבין גנות יזרו לעולם חשעה נטלה כי וכן בכל המדאות, ענין זה הגם כי לא נוכל להשיבו בשכל מ"מ כל אדם יוכל להרגישו בחוש מש בכואו לאיזה מדינה אחרת חדש שהיא פרוצה באיזו פרט מן הפרטים ימצא וגמ' בעצמו אייז נתיה והמשכה אחר. הרי דברמת תירץ כן רמשה השחית גם להבמה. אמן עין במרש"א שכטב דקהה מעשיהם, עיין בזוה"ק ת"ל אי בני נשא החטאן בעיר וועפה שמיא ושאר ברין מה חטו אל בגין דכתיב כי השחית כל בשר כלחו הוו מחבלי אורחיהו שבקו זיניהו ודקקו בזיני ר' דבזה פליג על המירא דלעיל דכלום קקללו מעשיהם, עיין בזוה"ק ת"ל אי בני נשא החטאן בעיר וועפה שמיא ושאר ברין מה חטו אל בגין דכתיב כי השחית כל בשר כלחו הוו מחבלי אורחיהו שבקו זיניהו ודקקו בזיני להבמה. אמן עין במרש"א שכטב דקהה לעשות פלונטה בין הני שני מירמות שהובא בגמרה סטוליכס וזה להה יער"ש. רק הענין דכמו דהאדם פועל בעצמו ע"י הרגילו במעשה הרעים וועשה בעצמו טבע שנייה להאות טבעו משתווק ונמשך לעשות כמעשי הקודמים וגם אם בשכלו מכיר כי לא טובים הם וכמו שאמר הכתוב (ירושע, ז) לא יתנות מעלייהם לשוב תריה עיר וויה לדרכו יוציאו וויה הרוחה דרדרו

(4)

ג' ב'

26

31

אתה:
וזהו שאמר הכתוב (חבקוק ב, יא) כי אבן מקיר חזק וכפיס מען יוננה ואמרו בגמרה (חנניא יא, א) דאבני וקורות ביתו מעידים על האדם בשעת הדין דמל פרט מעשו נעשה אזו שנינו בהעדים הגם דאין נרגשים לעני ששתוקן ונמשך לעשות כמעשי הקודמים וגם בשר זהה העולם וממילא כשיכיט עלייהם לעיל יתרood על ידיהם כל מעשיו בכל פרט. ובכל תריה עיר וויה לדרכו יוציאו וויה הרוחה דרדרו

(5)

קצת גם להרשות וועשה לפעמים טוב, ולהרשות הרי משלמים לו עברו הטוב שעשה בעה"ז וככאמיר הכתוב (וברים ז, י) ומשלם לשונאיו אל פניו, ולהזכיר הרי שמר הטוב לעזה"ב, וזהו שאמרו זכה צדיק גוטל חלקו וחלק חבירו בגין עדן ובחרשע הוא להיפך:

ובזה יתפרש המשנה באבות (ז, כט) ועי"כ אתה עתיד ליתן דין וחשבון וכבר חקרו מהו דין ומהו חשבון ולמה חלקו המשנה לשנים, רק דהם שתי בחריות דין הוא על מעשים שעשה בעצמו וחשבון הוא שמחשבון עמו בחשבון כמה מה החלקים יש לו בمعنى של חבירו וכמו שתබאר:

מעשי. וכן היה ברור המברל שהגבירו כל כך התואה להודוק לשאים מינס עד שנעשה כן בטבע ונחדרשה זאת הטבע גם להבחמה לעשות כן, וזה מה שאמר הכתוב וירא אלהים את הארץ והנה נשחתה כיطبع הארץ בעצם

קצת עד כי השחית כלبشر את דרכו גם

הבחמה. וזהו קח ותשעת הארץ אי בני נשא חטאן ארעה במאי אל' ביןין דכתיב כי השחית כלبشر את דרכו כמה דאיתמר בגונא ר"א ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה כו' אלא ע"קירה דארעה בני נשא איןין כו'. עוד בזוהר על הפסוק ויאמר כי לנח זיל', תא חד איןין חייבי עלמא גרמו לכל ברין לחבלא אורחינו כמה דאיין מחבלין כו'. ומ"מ שאלה הגمرا שפיר אם אדם חטא בהמה מה חטא דכל מעשיו גרים האדם לה לא מעצמה והוא עשתה

קטבעה:

ובזה יתבادر היטב מה דעתך במסכת חגיגות (דף טו, א) זכה צדיק גוטל חלקו וחלק חבירו בן עזן נתחביב רשות גוטל חלקו וחלק חבירו בגינן. ולכוודה איןנו מוכן הסברא מדוע היה זה שהצדיק יזכה בחלק חבירו מה שהוא לא עמל בו וכן להיפך מדוע יתרחיב הרשות במא שלא חטא בו, ולדברים הנ"ל מרבן היטב בסברא כין דכל אדם עשה בمعنى גוטבע שנייה לחולתו להוות גם חבירו טבעו נמשך קצת למעשייו ונמצא לכל אחד יש ג"כ חלק במעשה חבירו, דהרשות בחתאו מגביר התשוקה להרשות עד שmagiy קצת ממנו גם להצדיק ובשהצדיק נכשל לפעמים באיוז חטא הרי יש להרשות חלק גדול כזו החטא והוא היה בעוכריו יعن כי הוא הגביר בו התשוקה ויכול להיות לפעמים שייהilo חלק גדול בהחטא יותר מהצדיק שעשה. ולהצדיק הרי מענישים על חטאו בעולם הזה כדי שייהיל נשר נקי לעזה"ב ולהרשות הרי אין מענישים לו בעה"ז כלל הרי נשר על הרשות חלקו בחתאו של הצדיק בגינן. וכן להיפך הצדיק יש לו חלק גדול בمعنىים טובים של הרשות דעתו שהצדיק הגביר התשוקה להטוב נמשך ממנו זו התשוקה

1. נח איש צדיק תם היה בדורתי (ה ט). וברש"י: יש מרבותינו דורשים אותו לשבח כ"ש שאלן היה בדור צדיקים היה הצדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי לפי דורו היה הצדיק ואלו היה בדורו של אברהם. הנה כל מחלוקת הדיא ר"ק מה היא שכונת התורה במלת "בחריות" — אם לשבח אם לגנאי, אבל בזה אן מחלוקת שם היה האמת שאלוי היה בדורו של אברהם לא היה או נח שבצדיק — כי אז הואאמין בגני גדול וגם בקורות על נת. רואים אנו מות דבר מבהיל, שפטות הוא אצלנו, שהאדם חושב שבדור הזה הוא מהחשובים הנה מה לו עוד יותר. כי לו יהא אפילו שמתאמת הוא כמו שהוא חושב, אבל הסוד הוא שככל מעשה ומעשה של האדם נשלך ונמדד (ווערט צוגעשטעלט) ודנים אותו למראה הדרגות היכי גדולות — איך היה לו היה בדורו של אברהם אבינו, אם גם אז היה נח שבלמעשה רב אם לא. אבל העננה לפי הומן: שכחיהם הנהו הצדיק — זה איננה ולא מספיק, — אילו היה בדורו של אברהם אבינו — זותי המודה! מבהיל מארוד.

ו, ט את האלקים התהלך נח

הסביר ר' לוי יצחק מברדיז'ב: נח התהלך רק את האלקים, ולא הייתה דעתו מעורבת עם הבריות לזרק הישר, ואילו אברהם אבינו התהלך לפני האלויות וברצונו מערובתם עם הבריות. וגם בזאת גורל אברהם מארוד...

(6)

ט' ג' נולך

ט' י' י' כ' א' מ'

ט

ט

קילס נון און

(7)

וכתיב רשיי. ובאברהם הוא אומר (להלן כד) אשר התהלהך לפני, נח היה
צריך סעד לתוכפו, אבל אברם היה מתחזק ומוחלך בצדקו מלאיו.

(8)

1 הכהונה בעניין שאברם התהלהך לפני ה' באברהם היו גנטיגותה בהה, שלא ועשה לו
בלי שום סעד, ונוח היה צריך סעד, אפשר נס שלא תגע אליו הצורה, אלא רק אח"כ
לאור, שאצל נח ע"פ שבעת עשיית התבהה כשהיה כבר בזירה, אז עשה לו הקב"ה נס
רצוי בני דורו להרע לו, כאמור במדרש הצליל אותו, כמו בהפללו לבבשו האש, לאחר
שאמרו לו איathi מבולא לאathi אלא על שהפללו אותו אז ניצל, וכן בשורתו, לאחר
ביהה דההוא גברא, והוי מבוים אותו וקרו שנקחה לפרטה ולאכימלך, או ניצלה, וכן
לייה בזיא סבא, אולם הקב"ה בגין בעדו ולא
נתן להם להרע לו, כמו שאמרו במדרש, הקב"ה לכתת יהידי ולא היה לו עדין שום
הובא ברש"י, על הפסוק והקימות את בריתנו
במלחמת ד מלכים וכו', נמצא שאברם עזבו
אתך, הינו שלא חרגו הרשות שבדור, לפניו, אולם אצל נח היה ה' עמו בלחתו
וכשבאו הרופאים ליתיבת ולשברת היז' עם אלקיי והיה נסמרק ונסעדר מהקיים ביה'
רגלים מתקרכלות, וגם הגן בעדו שהקיפו בתחילתו, הינו שהוא צריך סעד לתומכו,
את התיבה ארויות והובים והרגו מהם, א"כ
היה הקב"ה עוזר לו ומגן בעדו שלא יאונה
אליט, וזה את הא' התהלהך נת.

לו כל רע ושלא תגע אליו הצורה, אבל

(9) במאן אוכל הכנים נח לתייבח?

"וְאַתָּה קֹחْ لְךָ מִכֶּל מִאֵל אֲשֶׁר יִאֱכָל וְאַסְפֵּת אֲלֵיךְ וְהִיֵּה לְךָ וְלְהֶם
לְאַכְלָה" (ו, טא)

יש להקשות בפסקוק כמה קשיות: א. תיבת "לך" לכוארה מיותרת, היה לו
לומר אתה קח מכל מאכל. ב. מה שאמיר "ויהיה לך ולهم לאכלתך" לכוארה
מיותר ופשוט. ג. מהו שהתחילה "קח לך" וסיים "ויהיה לך וליהם". ד. מהו שאמיר
"יעיש נח ככל צוה אותו ה'" מה השבח שהכנים אוכל לתוכה התיבה, והלא
היה מוכרכה להchein מזון לו ולבניו ולכל הבראים, וכי ימותו ברגע?

6 אלא מיישבים הש"ק וה"תפארת יהונתן", אם באמות היה צריך נח להchein מזון
לכל החיים והבהמות שהיו אותו בתיבה לשנה תמיימה, אפילו מאות תיבות מלאות
באוכל לא היה די בשביב כולם. כי הלא היו שם כל מיני בראים שונים וגדולים
מאד - ראמים ופילים, ארויות ונמרים ומיני בהמות ועופות רבים כפי שתאריך
הרמב"ן, שאמרו רבוטינו מאה ועשרים מיני עופות טמאים יש במזורה וכולם מין
אייה הם ועופות טהורים אין מספר. (מומחים אומרים: שהפליל והאיפופוטם אוכלים כל
אחד ב' ארות ביום וב' ארות בלילה, וכל יום אוכלים 200 ק"ג, צא וחווב כמה אוכלים
לשנה שלימה זהה רק לשתי חיים...).

אלא ה' עשה עמו נס גדול, וציווה להchein מזון רק עבור עצמו בלבד, ובאותו

מעט תשרה ברכה שיהיה מספיק לו ולכל הבראים לשנה תמיימה על דרכ' נס,
[וטעם הדבר דברכה של מעלה אינה חלה על דבר ריקם, כפי שכתב הזוהר לפי
ישו] על אלישע הנביא והאשה האלמנה, שאמר לה מה יש לך בביתך דבל עוד היה
כלים שרתה הברכה, ע"ש].

זה שאמיר הכתוב וְיֹאֲתֵה קֹחْ לְךָ רק לך מִכֶּל מִאֵל אשר יאכל ואספת
אליך, ואני מבטיחך אשר וְיֹהֵה לך ולְהֶם לאַכְלָה שישפיך הכל לכולם ע"ד נס.
זה שישיבת הכתוב את נח וייש נח וגוי, שהאמין בה' ולא הchein אלא רק מעט
מזון לו לבדו, ולא חש שהחיות יחתפו המאכל והוא ימות ברגע.

21

(10) סדרת אטלס

חייב עד אשר תתחיל בונה את התחבה
ע"פ מצותה ה' ואו נפגש עם החיים ועם
דור המבוקל, שבו אותה והוא דבר עטמא
תוכחות, ואו נעשה לצדיק, הכבוש את
ישראל, ואבד את חמימותו (אבל יש
אומרים, שמדרגת הכבוש את ירוש
גולה מדרגת צדיק תמים). ולפיכך
אמר לו ה' או — אחרי שהותხה עם
הרשעים ק"כ שנה (ר"ל כל השנה),
שבנה את התחבה). — כי אוטן ראייתי
צדיק בדור הזה, ולא אמר צדיק
תמים.

ולא יעשה כמעשיהם, אבל הספקות
יבלבלו את מהו ויאבד את תמיותו;
(ב) הדרך השנייה היא — עבودת ה', מתוך
מלחמה ביצור וככיבושו. והצדיקים,
הבוורדים בדרך זו, יוצאים לחוץ
ומוכוחיהם את הרשעים על פניהם ואינם
חווששים לבלבול המה ולתמיות; והמם
נקראים «כוכבים את יצרם». והתוואר
«צדיק תמים» מראה על עבודה תימה
בהתבודדות, שלא מתוך מלחמה ביצור
ובונסיניות החיים. וכזה היה נח כל ימי

בדתנותיו. חוויל דרשנו, צדיק במשמעותו,
תמים בדרכיו (ע"ז ר'). אבל יש מפרשנים,
שנתמימים" הוא תואר ומוסב אל "צדיק",
הינו שהיה "צדיק תמים", וכספריו ח'ב
דכ'ב וכ'ג בארנו בארכותה, שיש ב'
דרכים בעבודת ה': א) דרך התמיינות,
ותבחר בה סוגר את עצמו. ב"א של
תורה ותפלה, ואינו מתוכח עם בני אדם
אפילו במטרה לקרבם אל ה', כי ירא
הוא פן יכנסו בלבו דברי הבלע והשחץ,
אשר ישמע מהם, וapk שיתגבר על יכולתו

31:6 72 6787 ⑫

הארם. ככל לנוון הלא ולית, גם סכ"ל הלאו מל' פס'ו. כייל כי יתני מופני לר'יהם. לס' לכגנ'ם סכ'ל'ם לנוקס נקמ'תו ממענו, מה' לסת'ם ממענו וכדו'מה, לס' לטז'ת סכ'ל'ם סכ'ל'ם ממעוקע צונען גודל' ויגאנ'ב מות ממע'ים, כלה'יינ'ל' טול'אל' נגען טלא'ו סלא'ז' ומומס'ני (טופס'יס ט') וכטול'ג' נעל'ענ'ק' נעה' כל' נעל'י ומומס'ני (ט'ז ט'). מל' צני הלא' לייזר כהמ'וז, נעל' פה'ו'ג' לרע'ת סכ'ל'ם, סמג'ת'ה רק געפ'וט'י צני' הלא' ילה'ג', ומני' סה'ד', כו' טקל'ל' טלא'ז' דול' ספל'ג'ת' נפק'ת'המ' פה'ר צנו צני' סה'ד', כמי'ט' לט'ס', ומל' צני' האנט'ה' לער'ן האכל'ם ולטז'ת'ה' הלא' גס' לח'ט' סמ'נ'ל'ס' צונע'נ'ס' וגס' כט'ה'ל' מומס'ז'י' סכ'ל'ם ידע'נ'ס' כי מעל' טול' מוט'ה' לס'ט'יט'ו כדי' לאט'ק'יט'ו ממע'ן. צ'ז' טאנ' עיד' פ'ט' פס'ל' ט'ן, שע'וד גאנ'ל'ג'ת' ממע'ות' נט'ז'יט'. וגם כו' חד' גע'ט'א'ז'. כי לנוון לס' ממע'ט' גס' נעל' סל'ז'ט' למ' פאי'ו ט'ן פס'ול' לט'וק' ממע'ק'פ'ט'ו, כי קיט'ס קל'ל' נק'ל'מ' ט'ז' (ע'ל' כי יג') ויז'יא' קל'ל' צין' נק'פ'ור' דס' סל'ל'ט' נק'ל'מ' צין' גע'ט'ב'ט'ו:

Աբովյանի մասը ուշադիր է (13)

וְהַגָּה נַקְשִׁיתִי מְעוֹדֵי בְּפִרְשַׁת הַמְבּוֹל דְּהַנֶּה בְּסִכְתַּת הַמְבּוֹל שְׁהַבִּיא הַקְּבִּיה עַל הָעוֹלָם כַּחֲבִיב
(בראשית ר' ה') "וַיֹּאמֶר הָיָה פִּי רְבָה רְעֵת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכֹל יְצֵרָה מְחַשְּׁבָה לְבָבוֹ רַע כָּל הַיּוֹם, וַיַּנְחֵם הַיּוֹם כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיַּחֲזַב אֶל לְבָבוֹ הַרְיוֹן דִּסְכַּת הַמְבּוֹל הַיְתָה מְשׁוּם יְצֵרָה לְבָבֵן הָאָדָם שֶׁהָיָה רַע, אָמַנָּם לְאַחֲרֵי הַמְבּוֹל כַּאֲשֶׁר נִיחַד הַעֲלוֹת לְהָיָה כְּחַיָּב (שם ח' כ"א) "וַיֹּרֶחֶת הַיּוֹם רִיחַ הַגְּנִיחָה וַיֹּאמֶר הָיָה אֶל לְבָבוֹ לֹא אָוֹסִיף לְקַלֵּל אֶת הָאָדָמָה בַּעֲבוּדָה הָאָדָם כִּי יַצֵּר לְבָבֵן הָאָדָם רַע מְנוּעָרוֹיו וְלֹא אָוֹסִיף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתִי" הַרְיוֹן שְׁהַבִּיא כָּרֶת בְּרִית שָׁׁוֹבָל לְאֶבְיאָה מְבּוֹל עַל הָעוֹלָם וְסִכְתַּת הַבִּרְית שָׁׁבָל הַיְתָה יַצֵּר לְבָבֵן הָאָדָם שֶׁהָיָה רַע, וְתִמְמָה לְכָאוֹרָה וְכִי קָטִיגָּרָה נִשְׁׁעָנה סְנִיגָּרָה, וְאַךְ יַחֲנֵן שְׁעַצְם הַסִּכְתָּה לְהַבָּאת הַמְבּוֹל הוּא הַסִּכְתָּה שָׁׁבָל לְאֶבְיאָה גַּבְּבָּה מְבּוֹל לְעַלְלָם

ונראה בוה בשיטת לב לר' חילוקים שיש בדקוק הילשון במקראות הנ"ל, א' בפרשא ו' כתיב "זוכל יציר מוחשבות לבו רק רע כל היום" ובפרשא ח' לא כתוב כל אלא "כוי יציר לב האדם רע מנעוריו", ב' בפרשא ר' כתוב שמוחשבות לבו רק רע ובפרשא ח' לא כתוב שמוחשבותיו רק רע, ג' בפרשא ר' כתיב שיציר מוחsavות לבו רע כל היום ובפרשא ח', כתיב רע מנעוריו, ד' בפרשא ר' כתיב שיציר מוחsavת לבו רק רע כל היום ובפרשא ח' לא כתוב שמוחsavותיו רעים אלא "כוי יציר לב האדם רע מנעוריו" ומשמעו שיצרו רע אבל לא מוחsavות לבו ונצל זה אריב ביאור

ופשר דבר נלענץ, דהגה הארט הראשון שמצוינו בו שלמד תורה היה נח וככברואר בדבריו רשי על הפסוק "מכל הבהמה הטהורה תקח לך" (בראשית ז' ב') "העתידה להיות תורה לישראל למדנו שלמדו נח תורה" ומקורו בעיורבן י"ח ולא מצינו שלמדו תורה לפניו, וזה כל ההבדל בין העולם שלפני המבול שלא למדו בו תורה לעולם החדש שלאחר המבול שהושחתה על נח וחדרו שלמדו תורה ושלפני שלמדו תורה היה כל יציר מחשבת לבו רק רע כל היום כולה היה רע, ורק רע, וכל מחשבותיו רעים כל היום ועל אדם כזה שהוא רק רע כל היום ניחם אלקים שעשה את האדם, אבל לאחר שלמד תורה והתורה מכנעת לב האדם ומתקנת את יציר הרע ומקדשת את מחשבת האדם ושוב אינו רע אלא מנעווריו אבל יש תקופה לאחריהו ושכר לפועלתו שע"י ת"ת יתקן את יציריו ויעדן את מדותיו או כרת הקב"ה ברית ששוב לא יבוא מבול על העולם.